

Карлос Руис Сафон

СРЕДНОЩНИЯТ ДВОРЕЦ

София, 2014

Преводът е направен по изданието:
CARLOS RUIZ ZAFÓN
EL PALACIO DE LA MEDIANOCHE
EDITORIAL PLANETA

Всички права запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното съгласие на „Изток-Запад“.

© **Carlos Ruiz Zafón**, 1994

© Светла Христова, превод, 2014
© Издателство „Изток-Запад“, 2014

ISBN 978-619-152-363-4

КАРЛОС РУИС
САФОН

Среднощният
дворец

Превод от испански
Светла Христова

На Мари Кармен

Съдържание

Бележка на автора	7
Завръщането на мрака.....	13
Последната нощ на обществото „Чоубар“	45
Градът на дворците.....	89
Огнената птица.....	133
Името на нощта	171

Бележка на автора

Скъпи читателю,

„Среднощният дворец“ беше вторият ми роман, публикуван първоначално в Испания през 1994 г. Читателите, запознати с по-късните ми произведения като „Сянката на вятъра“ и „Играта на ангела“, може и да не знаят, че първите ми четири романа отначало бяха издадени с етикета „юношеска литература“. Макар че по принцип бяха предназначени за младежка аудитория, надявах се, че ще заинтригуват читатели от всички възрасти. При създаването на тези творби се опитвах да напиша такива романи, които самият аз с удоволствие бих прочел в детството си, но към които бих проявил интерес и на двайсет и три, четирийсет или осемдесет и три годишна възраст.

Години наред правата върху тези книги бяха блокирани от юридически спор, но сега те най-сетне могат да достигнат до читатели от цял свят. За щастие, след първоначалното си публикуване по-ранните ми произведения бяха приети благосклонно както от младите, така и от не особено младите читатели. Бих искал да вярвам, че разказваческото изкуство не познава възрастови ограничения, и се надявам, че читателите на зрелите ми творби ще бъдат изкушени да се потопят и в тези истории за вълшебство, загадки и приключения. А към всички нови читатели се обръщам с надеждата, че тези книги ще им доставят

наслада, когато започнат собственото си приключение в света на литературата.

На добър път!

*Карлос Руис Сафон
февруари 2010 г.*

Никога не ще забравя нощта, в която валя сняг над Калкута. От календара на сиропиталището „Св. Патрик“ се ронеха последните дни на май 1932 г. и един от най-гореиците месеци, които помнеше градът на дворците, оставаше зад гърба ни.

Ден след ден очаквахме с тъга и страх настъпването на онова лято, в което всички щяхме да навършим шестнайсет години. За нас това означаваше раздяла и разпускане на обществото „Чоубар“, този таен клуб, съставен от седем членове, който бе наш пристан и опора през годините ни в сиропиталището. Там растяхме без друго семейство освен нас самите, без други спомени освен историите, които си разказвахме до зори край огъня в двора на старата изоставена къща на ъгъла на Котън Стрийт и Брейбърн Роуд – внушителна полуразрушена сграда, която бяхме кръстили Среднощния дворец. По онова време не знаех, че повече не ще видя улиците, из които бе преминало детството ми и чиято тайнствена омая ме преследва и до днес.

Заминах в края на същия месец и никога не се завърнах в Калкута, но завинаги останах верен на обещанието, което всички си дадохме безмълвно под сипеция се сняг на брега на река Хугли¹: да помним до сетния си час събитията, на които бяхме станали свидетели. Годините ме научиха да кътам ревниво в паметта си случилото се и да пазя писмата, които получавах от прокълнатия

¹ Ръкав на р. Ганг в Западна Бенгалия. (Всички бележки под линия са на преводача.)

град – те поддържаха жив пламъка на моя спомен. От тях узнах, че някогашният ни Дворец е бил съборен и върху пепелищата му са издигнали делови център, а господин Томас Картър, директорът на „Св. Патрик“, е починал, прекарвайки последните години от живота си в мрак след онзи пожар, който отне зрението му.

Постепенно научавах как се топяха местата, сред които бе протичал животът ни. Яростта на един град, който сякаш се самоизяждаше, и неусетният ход на времето, измамно като мираж, в крайна сметка заличиха всяка следа от членовете на обществото „Чоубар“. И тъй, по неволя свикнах да живея със страха, че тази история може да се изгуби навеки поради липса на разказвач.

Капризната съдба избра мен, най-непригодния за тази задача, за да опиша събитията и да разбуля тайната, която едновременно ни свързва и раздели преди толкова години на старата железопътна гара Джитърс Гейт. Бих предпочел друг да бе орисан да избави историята от забравата, но животът за пореден път ми показа, че ми е отредена роля на свидетел, а не на главен герой.

През изминалите години пазех грижливо малкото писма на Рошан, защото те хвърляха светлина върху съдбата на всеки от членовете на тайното ни общество. Неведнъж ги препрочитах на глас в уединението на кабинета си – може би защото долавях, че на мен се е паднало да пазя спомена за преживелиците ни. А може би защото си давах сметка, че измежду онези седем юноши аз бях най-предпазливият, най-плахият и незабележимият – и следователно имах най-много шансове да оцелея.

В този дух, с надеждата, че паметта ми няма да ме подведе, ще се опитам да възкреся загадъчните и страшни събития, които се случиха през онези четири знойни дни на месец май 1932 г.

Трудна задача ми предстои, затова умолявам читателите да бъдат снизходителни към неумелото ми перо, докато се опитвам да измъкна от дебрите на миналото онова мрачно лято в град Калкута. Ще се постарая да

предам правдиво събитията и да възстановя смутните епизоди, които щяха да начертаят неумолимо съдбата ни. Сега не ми остава друго, освен да напусна сцената и да позволя на фактите да говорят сами.

Никога не ще забравя изплашените лица на моите приятели в нощта, когато валя сняг над Калкута. Но, както все ме учеше Бен, една история трябва да се започне от самото начало...

Завръщането на мрака

Калкута, май 1916 г.

Малко след полунощ една гемия изплува от нощната мъгла, която се стелеше над река Хугли като зловонния лъх на проклятие. Слабият светлик на мъждукаща маслена лампа, прикрепена към мачтата, очертаваше фигурата на загърнат с пелерина мъж, който гребеше с мъка към далечния бряг. На изток силуетът на форт „Уилям“¹ в градския парк Майдан² се въздигаше под облаци пепел в светлината на безкраен саван от улични лампи и открити огнища, ширнал се докъдето поглед стигаше. Калкута.

Човекът спря за миг, за да си поеме дъх и да погледа очертаванията на гарата Джитърс Гейт, едва видими в мрака, забулил отсрещния бряг. Докато се отдалечаваше все по-навътре в мъглата, гарата от стъкло и стомана полека се сливаше с останалите сгради, запазили само сянка от някогашното си великолепие. Погледът му се зарея сред джунглата от мраморни мавзолеи, почернели от десетилетия немара, и голите стени, някога оцветени в охра, синьо и златно. Яростта на мусоните бе снела ярките им краски и сега те бледнееха като акварели, разтварящи се в езеро.

Мъжът не се съмняваше, че му остават няколко часа живот, може би дори броени минути. Единствено тази мрачна

¹ Британска крепост, построена през 1701–1706 г. на източния бряг нар. Хугли. С нейното строителство започва историята на град Калкута.

² Майдан (букв. „открито поле“) – най-големият градски парк в Калкута, исторически и културен център.

увереност му даваше сили да продължи, изоставил в утробата на това прокълнато място жената, която се бе клел да защитава до последна капка кръв. В тази нощ, докато лейтенант Пийк пътуваше за последен път из Калкута на борда на старата гемия, всяка секунда от живота му изтичаше под дъжда, завалял в предутринния мрак.

Гребейки отчаяно към брега, той дочуваше плача на двете деца, скрити в каютата. Погледна назад и видя, че светлините на другата лодка примигват само на стотина метра зад него и все повече се приближават. Представи си усмивката на своя неумолим преследвач, насладата му от гонитбата.

Без да обръща внимание на хленча на изгладнелите и премръзнали деца, Пийк напрегна сетни сили, за да насочи гемията към брега, който чезнеше в бездънния призрачен лабиринт, изграден от улиците на Калкута. Две столетия бяха успели да превърнат гъстата джунгла около Калигат¹ в град, където и Бог не би дръзнал да стъпи.

Само за няколко минути бурята, надвиснала над града, се разрази с опустошителен гняв. Между средата на април и голяма част от юни градът изгаряше в неумолимата хватка на тъй нареченото индийско лято. През този период температурите се повишаваха до четирийсет градуса, а нивото на влажността достигаше степен на пренасищане. Но под влиянието на неудържимите електрически бури, които превръщаха небето в бойно поле, температурите можеха да спаднат с трийсет градуса за броени мигове.

Поройният дъжд бе забулил рахитичните кейове от прогнило дърво, които се поклащаха над повърхността на водата. Пийк не спря, докато не усети как корпусът се блъсна в гредите на рибарския кей. Едва тогава заби пръта в разкаляното речно дъно и се втурна да вземе децата, които лежаха завити с одеяло. Когато ги взе на ръце, бебешкият плач проряза нощта като кървава диря, която насочва хищника към плячката му. Пийк ги притисна до гърдите си и скочи на земята.

¹ Храм, посветен на богинята Кали.

През гъстата завеса на плющия дъжд съгледа другата лодка, която се приближаваше към брега бавно като погребална ладия. Обзет от паника, лейтенантът се затича към улиците, които граничеха с южния край на Майдан, и изчезна сред сенките на квартала, наричан Белия град¹ от привилегированите си жители – предимно британци и други европейци.

Имаше само една надежда за спасението на децата, но все още бе далече от сърцето на Северна Калкута, където живееше Ариами Бозе. Тази старица бе едничкият човек, който можеше да му помогне сега. Пийк се спря за миг и огледа потъналите в мрак простори на Майдан, търсейки далечното блещукане на уличните лампи, които примигваха като звезди в северния край на града. Тъмните, забулени от пороя улици щяха да бъдат най-надеждното му убежище. Прегърнал здраво децата, лейтенантът пое на изток, като се стараеше да се придържа към сенките, хвърляни от големите дворцови сгради в центъра на града.

Не след дълго черната ладия, която го бе преследвала, спря до кея. Трима мъже скочиха на брега и завързаха лодката. Вратичката на каютата бавно се отвори и една тъмна фигура с черно наметало мина по малкия мостик, който мъжете бяха спуснали от кея, без да обръща внимание на бурята. Стъпил на твърда земя, преследвачът протегна ръка в черна ръкавица, сочейки към посоката, в която бе изчезнал Пийк. Неприятна усмивка заигра по устните му, но никой от хората му не я забеляза под пелената на дъжда.

* * *

ПОРОЯТ БЕ ПРЕВЪРНАЛ В мочурище тъмния лъкатушен път, който пресичаше Майдан и се виеше край крепостта. Пийк смътно си спомняше, че е минавал през тази част на града по време на уличните сражения под командването на полковник Луелин – само че посред бял ден и на кон, в състава

¹ Европейската (британската) част на Калкута се наричала Белият град за разлика от Черния град – индийската част.

на жаден за кръв ескадрон. По прищявка на съдбата сега се налагаше да прекоси обширното открито пространство, изравнено по заповед на лорд Клайв¹ през 1758 г., за да могат оръдията на форт „Уилям“ да стрелят безпрепятствено във всички посоки. Ала този път самият Пийк бе мишената.

Лейтенантът се затича отчаяно към една алея, усещайки тайните погледи на скритите в мрака нощни обитатели на Майдан. Знаеше, че никой не би дръзнал да го нападне, за да се опита да му отнеме пелерината или децата, които плачеха в прегръдките му. Невидимите жители на това място надушваха миризмата на смърт, която го следваше по петите, и нито една жива душа не би се осмелила да застане на пътя на преследвача му.

Пийк прескочи оградата, която отделяше Майдан от Чоуринги Роуд, и се озова на главната артерия на Калкута. Величественият булевард бе прокаран по протежение на стария път, който само преди триста години бе пресичал бенгалската джунгла в южна посока към Калигат, храма на богинята Кали, дал името на града.

Дъждът бе прогонил обичайния рояк, който бродеше из улиците на Калкута нощно време, и градът изглеждаше като огромен базар, изоставен и мръсен. Пийк знаеше, че водната завеса, която намаляваше видимостта и му осигуряваше прикритие в дълбоката нощ, можеше да се разнесе така внезапно, както се бе появила. Бурите, които нахлуваха в делтата на Ганг откъм океана, бързо се отдалечаваха на север или запад, щом излееха очистителния си порой над Бенгалския полуостров. След тях оставаше диря от мъгла и наводнени улици, където децата си играеха, нагазили до пояс в зловонни локви, а товарните колички се валяха в калта като дрейфувачи кораби.

¹ Генерал-майор Робърт Клайв, първи барон Клайв (1725–1774), известен също като Клайв Индийски – британски офицер, установил военно и политическо върховенство на Източноиндийската компания в Бенгалия.

Лейтенантът тичаше с всички сили по Чоуринги Роуд, докато не почувства, че мускулите на краката му отказват. Отмалелите му ръце едва удържаха бебетата. Светлините в северната част примигваха недалече под кадифената завеса на дъжда, но до къщата на Ариами Бозе оставаше доста път, а Пийк си даваше сметка, че не ще може да поддържа тази скорост още дълго време. Имаше нужда от почивка.

Спря да си поеме дъх под стълбището на стар склад за платове, чиито стени бяха облепени с официални съобщения за предстоящото му събаряне. Пийк смътно си спомни, че преди години бе правил обиск на това място заради донос на богат търговец, който твърдеше, че складът служел за прикритие на небезизвестна пушалня за опиум.

Сега мръсна вода се процеждаше между разнебитените стъпала като черна кръв, избила от дълбока рана. Сградата изглеждаше изоставена и пуста. Лейтенантът вдигна децата към лицето си и се взря в очите им, които го гледаха слисано. Бебетата вече не плачеха, само трепереха от студ. Одеядлото, в което бяха увити, бе прогизнало. Пийк взе малките им ръчици в своите с надеждата да ги стопли, докато наблюдаваше през процепите на стълбището улиците, които водеха началото си от Майдан. Не помнеше колко убийци бе наел преследвачът му, но знаеше, че има в револвера си два куршума – само два, и трябваше да ги използва по най-разумния начин; бе изстрелял останалите в тунелите на гарата. Зави отново децата с този край на одеядлото, който не бе толкова мокър, и ги остави за малко върху късче суха земя, което забеляза под една ниша в стената на склада.

Сетне измъкна револвера си и предпазливо надникна иззад стъпалата. На юг пустата Чоуринги Роуд напомняше призрачна сцена преди началото на спектакъла. Напрегнал очи, лейтенантът огледа линията от далечни светлини на отсрещния бряг на Хугли. По наводнената настилка отекнаха забързани стъпки и той, сепнат, отново се скри в сенките.

От мрака на Майдан – смътно подобие на Хайд Парк в сърцето на тропическата джунгла – изникнаха трима души. Остриетата на ножовете им проблясваха в тъмното като разтопено сребро.